

ОСОБЛИВОСТІ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ВИКЛАДАЧА ТА ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вивчення української мови як іноземної – це діяльність, пов'язана з проникненням в українську культуру. За допомогою мови іноземний студент прилучається до іншої культури, у результаті чого відбувається діалог культур у загальному форматі міжкультурного спілкування. У зв'язку з цим актуальним є розвиток в іноземного студента не тільки міжкультурної, а й соціокультурної, лінгвокраїнознавчої компетенції. Готовність та здатність до діалогу культур передбачає знання історії, літератури, народних традицій власної країни та країни, мову якої вивчає, в нашому випадку – України.

Для іноземних громадян українська мова є, перш за все, засобом спілкування, але мова – це ще й скарбниця духовних надбань нації, досвіду, праці та творчості попередніх поколінь, своєрідний оберіг звичаїв і традицій, запорука інтелектуального зростання народу в загальносвітовому житті.

Для викладача української мови як іноземної важливим є знання національної специфіки рідної мови іноземного студента. Це допомагає полегшити процес навчання, спрогнозувати типові помилки з орієнтацією на мову реципієнта. В епоху глобалізації студент повинен мати здібності до діалогу культур. Будь-який діалог передбачає готовність навчатися спілкуванню, для того щоб розуміти співрозмовника та бути зрозумілим. Інша культура не може бути кращою чи гіршою, вона може бути лише іншою. При всій удаваній однозначності поведінки, у кожній окремо взятій ситуації існують свої особливості діалогу. При спілкуванні головне – передбачити поведінку представника іншої культури, носія іншої мови. Навчитися розуміти світовідчуття людей іншого віку, іншого походження, іншої національності – це означає, навчитися розуміти культуру інших людей. Пошук спільності знань про світ у формі образів свідомості носіїв різних культур і пояснення причин незбігу цих образів допомагає уникнути конфліктів при діалозі культур.

Приїжджаючи на навчання в чужу країну іноземець дуже часто потрапляє в багатонаціональну групу. Успішне спілкування з представниками інших культур передбачає: знання своєї культури, впевненість у собі, здатність ідентифікації, толерантність, здатність спокійно сприймати протиріччя та розбіжності, а також знання мов та інших культур. Студенти повинні навчитися вирішувати численні проблеми. Кожний студент вважає за необхідне поважливе ставлення до власної культури. Викладач, одним з перших відчуваючи настрій та переживання студента, зануреного в чуже середовище іншої культури, має засвоїти міжкультурні компетенції, якими володіє молодь, уміти запитувати, цікавитися, витримувати фрустрації. Процес навчання та виховання іноземних студентів необхідно будувати з урахуванням особливостей міжкультурної взаємодії та національно-культурних особливостей студентів, створюючи сприятливі психологічні умови для навчання. Знаходячись в умовах чужого мовного оточення, іноземні студенти не завжди успішно долають психологічний бар'єр, тому що знання мови не завжди достатньо для спілкування. Взаємовідносини – спосіб відносин і розуміння між іноземними студентами, і порушення таких зв'язків призводить до конфлікту. Головне у взаємовідносинах – щирість. Добрі взаємовідносини можливі лише тоді, коли людина, яка направляє інформацію (комунікатор), і людина, яка приймає її (реципієнт), володіють єдиною системою кодифікації та декодифікації. При взаємовідносинах комунікатор і реципієнт повинні говорити на одній мові, що особливо важливо, оскільки комунікатор і реципієнт у комунікативному процесі постійно міняються місцями. Бар'єри можуть виникнути через відсутність єдиного розуміння ситуації спілкування, викликане не тільки різними мовами, якими говорять учасники комунікативного процесу, але й соціальними, релігійними, політичними відмінностями, які породжують різну інтерпретацію тих самих понять у процесі комунікації, а також різне світовідчуття, світобачення, світорозуміння. Головне завдання при вивченні української мови іноземцями навчитися спілкуватися і тим самим підвищити інтерес до вивчення мови.